

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΔΑΣΚΑΛΩΝ

Περί Πανεπιστημιακής Αστυνομίας

Στις 08.08.2019, η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ψηφίζει, με την υποστήριξη της Ελληνικής Λύσης (του μοναδικού, όπως φαίνεται κατά τον Πρωθυπουργό, προοδευτικού κόμματος), την κατάργηση του πανεπιστημιακού ασύλου. Ο ίδιος ο Πρωθυπουργός κάνει αναφορά για «...αποκατάσταση του ασύλου παρά για κατάργησή του...» και δηλώνει πως η κυβέρνηση «...δεν θέλει αστυνόμους στα πανεπιστήμια». Τρεις μόλις μήνες μετά την ψήφιση του Ν. 4623/2019, στις 11.11.2019, πραγματοποιείται η πρώτη επέμβαση των ΜΑΤ στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, παραμονές του εορτασμού της εξέγερσης του Πολυτεχνείου, ασκώντας υπέρμετρη βία εναντίον φοιτητριών και φοιτητών που διαδήλωναν ειρηνικά υπέρ του πανεπιστημιακού ασύλου. Θα ακολουθήσουν το επόμενο διάστημα σειρά αστυνομικών επεμβάσεων τόσο στο ΟΠΑ όσο και σε άλλα ιδρύματα (κυρίως ΑΠΘ και ΕΜΠ) διαψεύδοντας τους παραπάνω ισχυρισμούς.

Ωστόσο, η τακτική πλην όμως περιοδική παρουσία της αστυνομίας στα Πανεπιστήμια δεν ικανοποιούσε τις πραγματικές επιδιώξεις της κυβέρνησης. Έτσι, στα τέλη του 2020, η κυβέρνηση ανακοινώνει την πρόσληψη (τότε) 1000 ειδικών φρουρών για την ίδρυση Πανεπιστημιακής Αστυνομίας, εκμεταλλεζόμενη τα αποτρόπαια - και ύποπτα - γεγονότα που έλαβαν χώρα στις 29.10.2020 στην Πρυτανεία του ΟΠΑ από ομάδες που δεν έχουν καμία σχέση με τους φοιτητικούς συλλόγους και τους αγώνες τους. Στις 17.02.2021 ψηφίζεται ο Ν. 4777/2021, γνωστός ως «νόμος Χρυσοχοϊδη-Κεραμέως». Οι διατάξεις του εν λόγω νόμου αντανακλούν απόλυτα τον απολυταρχικό χαρακτήρα της κυβέρνησης αλλά και των δύο βασικών εμπνευστών του:

- του (πρώην) Υπουργού ΠΡΟ.ΠΟ., που επί των ημερών του η αστυνομική αυθαιρεσία ξεπέρασε κάθε όριο και τα περιστατικά ακραίας αστυνομικής βίας έγιναν καθημερινότητα (καθολική απαγόρευση συναθροίσεων άνω των 3 ατόμων κατά τον εορτασμό της επετείου του Πολυτεχνείου το 2020, ξυλοδαρμοί οικογενειών στην πλατεία της Νέας Σμύρνης, εισβολή στην οικία και σύλληψη της οικογένειας Ινδαρέ, αναίτιοι ξυλοδαρμοί διαδηλωτών και δημοσιογράφων, κ.ά.) και
- της Υπουργού ΠΑΙ.Θ., τις απόψεις και τα έργα της οποίας θα ζήλευαν τα αυταρχικά και συντηρητικά καθεστώτα της Τουρκίας του Ερντογάν, της Ουγγαρίας του Ορμπάν και της Πολωνίας του Μοραβιέσκι (τροπολογίες εξυπηρέτησης ιδιωτικών κολλεγίων σε άσχετα νομοσχέδια, κατάργηση του μαθήματος της Κοινωνιολογίας, αλλαγές στο μάθημα της Ιστορίας για να υπηρετείται η “ανάπτυξη της εθνικής συνείδησης”, παραβίαση του νόμου περί διαφάνειας για μεγάλο διάστημα αναφορικά με τη δημοσίευση της σύμβασης με τη CISCO, απειλές κατά της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και πολλά άλλα, μέχρι το πολύ πρόσφατο φιάσκο του προγράμματος της «Ελληνικής Εταιρείας Προγεννητικής Αγωγής»).

Η επίμονη προσπάθεια της κυβέρνησης για την εγκατάσταση, σε μόνιμη βάση, ειδικών φρουρών στα πανεπιστήμια δεν έχει καμία σχέση με τη δήθεν «βία και ανομία» που, με απροκάλυπτα ψέματα και συκοφαντίες, παρουσιάζουν τα φίλα προσκείμενα στην κυβέρνηση ΜΜΕ. Η παραβατικότητα στα ελληνικά πανεπιστήμια είναι στατιστικά ασήμαντη σε σύγκριση με γενικότερα μεγέθη της εγκληματικότητας κι έχει σποραδικό χαρακτήρα, όπως αποδεικνύεται από σχετική έρευνα¹ που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της Επιτροπής «Γαβρόγλου» για τη «μελέτη ζητημάτων ακαδημαϊκής ειρήνης και ελευθερίας». Στην έρευνα αυτή, τα στοιχεία της οποίας αφορούν στο διάστημα 2007-2017 (για κάποια πανεπιστήμια και το 2018) και αντλήθηκαν από την Ελληνική Αστυνομία, καταγράφονται συνολικά 2053 περιστατικά ανομίας σε ΕΚΠΑ, ΟΠΑ, ΕΜΠ, ΑΠΘ και Παν Πατρών (πάνω από τα μισά αναφέρονται σε κλοπές), περίπου 170 ανά έτος, όταν, μόνο το 2017, στις ΓΑΔ Αττικής, Θεσσαλονίκης και Δυτικής Ελλάδας καταγράφηκαν πάνω από 154.500 περιστατικά παραβατικότητας. Η παραβατικότητα που διαπιστώνεται στα ΑΕΙ συσχετίζεται με το γενικότερο κοινωνικό πρόβλημα της εγκληματικότητας, όπως συμβαίνει σε κάθε χώρα. Διαφορετικά, πώς μπορεί να εξηγηθεί το γεγονός ότι πανεπιστήμια με

¹ Βιδάλη Σ. (2021). Εγκληματικότητα και αστυνόμευση στα ΑΕΙ: «αλήθειες» και «ψέματα». Εγκληματολόγοι, 8, σελ. 1-13.
https://drive.google.com/file/d/1Y4irBbwsXewfA_6J12kd2QKEcdjQDc_U/view

«βαριά» ονόματα, παγκοσμίου φήμης, αντιμετωπίζουν πολύ σοβαρότερα προβλήματα εγκληματικότητας; Ποια είναι άραγε η εξήγηση του πρωθυπουργού για το πανεπιστήμιο Yale , το οποίο βρίσκεται στην 20^η θέση από πλευράς εγκληματικότητας μεταξύ 2514 αμερικανικών πανεπιστημίων και κολλεγίων (δηλ. στο 1% με την υψηλότερη εγκληματικότητα) με 124 εγκλήματα, μεταξύ των οποίων 24 βιασμοί, 7 ληστείες με χρήση βίας ή απειλή βίας και 39 διαρρήξεις; Ποια είναι η εξήγηση της Υπουργού ΠΑΙ.Θ. για το Harvard που βρίσκεται σε ακόμη χειρότερη θέση (στη 15^η) θέση με 134 εγκλήματα, μεταξύ των οποίων 26 βιασμοί, 16 ληστείες με χρήση βίας ή απειλή βίας και 42 διαρρήξεις²; Ποια είναι η εξήγηση των πληρωμένων κονδυλοφόρων για τα αποτελέσματα έρευνας που πραγματοποιήθηκε σε 4.500 φοιτητές από 153 διαφορετικά ιδρύματα του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία έδειξε ότι, το 62% των ερωτώμενων έχει πέσει θύμα σεξουαλικής βίας και, μάλιστα, το 8% των γυναικών δήλωσαν ότι έχουν υποστεί βιασμό μέσα στο πανεπιστήμιο, ποσοστό διπλάσιο σε σχέση με το μέσο όρο της χώρας³; Ή, για τα αποτελέσματα έρευνας της Ένωσης Αμερικανικών Πανεπιστημίων (Association of American Universities) σε δείγμα 150.072 φοιτητών και αποφοίτων από 27 ιδρύματα, από την οποία προέκυψε ότι περίπου 1 στις 5 ερωτώμενες γυναίκες (23,1%) έχει υποστεί μη συναινετική σεξουαλική επαφή με χρήση βίας ή απειλή βίας σε πανεπιστημιακό χώρο⁴;

Είναι προφανές ότι η παρουσία αστυνομικής δύναμης στα πανεπιστήμια, που αντίστοιχη δεν απαντά σε καμία δημοκρατική χώρα του δυτικού κόσμου, δεν έχει σχέση με την εξάλειψη της παραβατικότητας. Εξάλλου, με τις προγενέστερες του Ν.4777/2021, ισχύουσες και μέχρι σήμερα, διατάξεις, η δημόσια δύναμη μπορεί να επέμβει αυτεπάγγελτα σε περίπτωση τέλεσης αυτόφωρων εγκλημάτων. Η πανεπιστημιακή αστυνομία έχει ένα και μοναδικό στόχο: να καταπνίξει κάθε φωνή διαμαρτυρίας και κινηματικής δράσης ενάντια στην ιδιωτικοποίηση - εμπορευματοποίηση της ανώτατης εκπαίδευσης που με ποικίλους τρόπους επιχειρείται τα τελευταία χρόνια (τακτικοί προϋπολογισμοί που δεν επαρκούν για την κάλυψη ούτε καν των ανελαστικών δαπανών, θεσμοθέτηση διδάκτρων, αντιμετώπιση της αποψίλωσης και γήρανσης του διδακτικού προσωπικού μέσω πρόσληψης προσωπικού με ελαστικές σχέσεις εργασίας, διαρκής συσσώρευση προβλημάτων στη φοιτητική μέριμνα, κ.ά.). Έχει ως στόχο, σε συνδυασμό και με τις άλλες διατάξεις του Ν. 4777/2021 την απαγόρευση και ποινικοποίηση οποιασδήποτε ενέργειας που μπορεί να σημαίνει διεκδίκηση, διαμαρτυρία, αντίσταση, ταυτίζοντας – συχνά με χυδαίο τρόπο – την πολιτική δράση με την εγκληματική δραστηριότητα.

Τα ελληνικά πανεπιστήμια, παρά τα πολύ σοβαρά προβλήματα υποχρηματοδότησης και υποστελέχωσης που αντιμετωπίζουν (η Ελλάδα εμφανίζει το χειρότερο δείκτη αναλογίας φοιτητών ανά μέλος ΔΕΠ στην Ε.Ε.⁵ και η δημόσια χρηματοδότηση της ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα, κατέγραφε τα χαμηλότερα ποσοστά στην Ε.Ε., σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία της ΕΥΑ για την Ελλάδα, το 2018⁶), όχι μόνο κρατήθηκαν όρθια αλλά παρήγαγαν και αξιοσημείωτο επιστημονικό και εκπαιδευτικό έργο (με βάση την κατάταξη Ranking Web of Universities, πέντε ελληνικά πανεπιστήμια βρίσκονται στο υψηλότερο 3% της διεθνούς κατάταξης μεταξύ 31.000 περίπου πανεπιστημίων και κολλεγίων ανά τον κόσμο⁷). Η κυβέρνηση ωστόσο επιλέγει να διαθέσει το 25% του προϋπολογισμού της ανώτατης εκπαίδευσης για την πρόσληψη πανεπιστημιακών αστυνομικών, προσλαμβάνοντας 1 αστυνομικό για κάθε 1 νέο μέλος ΔΕΠ, μόνο και μόνο για να υπηρετήσει τις ιδεοληπτικές της εμμονές και το δόγμα «νόμος και τάξη». Όπως ακριβώς επέλεξε να δαπανήσει εκατομμύρια ευρώ σε επικοινωνιακά «λιβανίσματα» με «πέτσινες» λίστες αντί να προμηθευτεί πυροσβεστικά αεροσκάφη και άλλα μέσα πολιτικής προστασίας ή να ενοικιάσει ιδιωτικές κλινικές αντί να τις επιτάξει...

Καλούμε τους συλλόγους ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ διοικητικού προσωπικού και φοιτητών να προασπίσουν το αυτοδιοίκητο και τις ακαδημαϊκές ελευθερίες στα ΑΕΙ και να διοργανώσουν ενημερωτικές και

² <https://data.tcpalm.com/crimes-on-campus/>

³ <https://www.theguardian.com/commentisfree/2018/mar/02/universities-rape-epidemic-sexual-assault-students>

⁴ <https://www.aau.edu/key-issues/aau-climate-survey-sexual-assault-and-sexual-misconduct-2015?id=16525>

⁵

https://www.ethaae.gr/images/articles/etisies_ekthesis_HAHE/%CE%95%CF%84%CE%AE%CF%83%CE%B9%CE%B1_%CE%95%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7_%CE%95%CE%98%CE%91%CE%91%CE%95_2020.pdf

⁶ https://eua.eu/downloads/publications/eua%20pfo%202018%20report_14%20march%202019_final.pdf

⁷ <https://www.webometrics.info/en/world>

κινηματικές δράσεις ενόψει και της συζήτησης της αίτησης ακύρωσης κατά της πρόσληψης των ειδικών φρουρών της Ο.Π.Π.Ι., η οποία θα πραγματοποιηθεί στις 11.03.2022 στην Ολομέλεια του ΣτΕ.

Απαιτούμε:

- να ανασταλεί άμεσα η πρόσληψη ειδικών φρουρών για στελέχωση των ΟΠΠΙ και να διατεθούν τα κονδύλια για την πρόσληψη διδακτικού προσωπικού,
- να καταργηθεί ο Ν. 4777/2021, για τον οποίο έχει εκφραστεί αρνητικά το σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας,
- να προσληφθούν, σε οργανικές θέσεις, πανεπιστημιακοί φύλακες ώστε να ενισχυθεί η φύλαξη των ιδρυμάτων.

01.02.2022